

Tisková zpráva

Česká asociace streetwork:

Pokud vláda včas nerozhodne o plném navrácení prostředků do ESF+, negativně to ovlivní kvalitu a kapacitu řady podpůrných a preventivních služeb a oblastí

Praha 3.6.2024 - Česká asociace streetwork (ČAS) se připojila k organizacím, které vyjádřily své znepokojení nad tím, že vláda Petra Fialy stále nerozhodla o navrácení všech prostředků předchozí vládou převedených do Fondu soudržnosti zpět do Evropského sociálního fondu (ESF+). Upozornila přitom, jaké oblasti podpory lidí v sociálně tíživé situaci, které zajišťují její členské organizace, mohou být ohroženy v případě omezení plánované alokace prostředků v ESF+.

Česká asociace streetwork (ČAS) je součástí Iniciativy za rovnost, spravedlnost a lidská práva – sdružení subjektů, které na tento problém dlouhodobě upozorňují a požadují po vládě jeho vyřešení. Konkrétně jde o to, že předchozí vláda vedená Andrejem Babišem rozhodla o tom, že převede 10 procent finančních prostředků určených původně do ESF+ do Fondu soudržnosti, aby díky tomu mohla financovat jiné, převážně infrastrukturní projekty. *“Šlo o nestandardní vyvedení peněz, které měly být primárně určeny na prevenci sociálních problémů, do jiných oblastí. Ty jsou sice důležité pro zlepšení infrastruktury v zemi, nijak však nepřispějí k předcházení jevů, které si následně žádají mnohamilionové investice do řešení jich samotných i jejich dopadů. Vláda má nyní možnost napravit tento nestandardní postup předchozí vlády a opět nasměřovat tento objem financí tam, kam byly původně určeny. Pokud to neudělá, povede to ke zhoršení životní situace mnoha lidí v České republice a k omezení podpůrných služeb, které v takových chvílích mohou využívat,”* upozorňuje **Martina Zikmundová**, ředitelka České asociace streetwork.

Vláda současného premiéra P. Fialy sice převedla část prostředků, které umožní financování projektů ESF+ v letech 2025 a 2026 v plánované výši, stále však není rozhodnuto o tom, jak bude pokryté zbývající období v letech 2027 a 2028. Pokud vláda nerozhodne o převedení dalších prostředků z Fondu soudržnosti do ESF+, nebude takový převod již možný a hrozí, že sociální projekty hrazené z ESF+ budou muset být v letech 2027 částečně hrazeny ze státního rozpočtu, nebo bude objem financí na ně výrazně omezený.

“Jsme velmi znepokojeni tím, že vláda v této otázce opakovaně nedala jasné stanovisko, které by pomohlo k jistějšímu a předvídatelnějšímu plánování a financování řady organizací a subjektů poskytujících sociální a preventivní služby. Vláda v tomto případě zároveň nerespektuje expertní stanoviska svých vlastních poradních orgánů, jako jsou například Rada vlády nestátních neziskových organizací, Rada vlády pro rovnost žen a mužů nebo Monitorovacího výboru operačního programu plus,” dodává **Martina Zikmundová**.

Případné omezení prostředků v ESF+ se podle odborných zkušeností pracovníků vedení České asociace streetwork **výrazně dotkne kvality sociálních služeb v České republice** i toho, aby jejich poskytovatelé mohli kvalitně naplňovat zadání, které jim ukládá zákon o sociálních službách – aby tyto služby byly dostupné, flexibilní a reagovaly na aktuální potřeby obyvatel. Snížení prostředků ESF+ omezí i mnohé plánované inovace v sociálních službách, další propojování sociální práce s oblastí školství a zdravotnictví nebo kapacitu služeb pro další podporu zhoršujícího se duševního zdraví dětské i dospělé populace.

Snížení prostředků v ESF+ bude mít dle zástupců ČAS **dopad i na kvalitu adiktologických služeb**. I ty musí být schopné se dále rozvíjet, reagovat na stárnutí populace svých uživatelů, na rostoucí alkoholové závislosti nebo online nabídku návykových látek a umět těmto trendům přizpůsobovat nástroje své práce.

Omezení alokace ESF+ by zcela **jistě ovlivnilo i oblast tréninkového zaměstnávání**, kterou chce vláda naopak posilovat a legislativně ukotvit v rámci Zákona o integračním sociálním podniku, který vláda nedávno schválila a nyní jej projednává Poslanecká sněmovna. Z prostředků ESF+ má být hrazena řada podpůrných programů a služeb, které mají být k dispozici sociálním podnikům, které se rozhodnou prostřednictvím tréninkových míst vracet lidi se sociálním znevýhodněním na běžný pracovní trh.

“Nejbližší možností, kdy mohou zástupci vlády vyjádřit svůj jasný záměr a odhodlání tuto rizikovou situaci řešit, je úterní jednání vedení koaličních stran (K5). Věříme, že toto téma bude jedním z hlavních témat, které na něm budou zástupci koaličních stran řešit a podají o něm veřejnosti jasné stanovisko,” dodává Martina Zikmundová.

Více informací:

Martina Zikmundová, Česká asociace streetwork
tel.: 774 913 777
mail: zikmundova@streetwork.cz

Modelový příklad klienta sociálních služeb, kterého se v příštích letech může dotknout snížení alokace prostředků v ESF+

Petr dnes studuje střední školu a bydlí v domově mládeže. Dlouhodobě řeší řadu sociálních a duševních problémů, v jednu chvíli byl rozhodnutý spáchat sebevraždu. Výchovná poradkyně školy, která spolupracuje s Českou asociací streetwork v projektu “Klíč – case management se studenty” (projekt je financován právě z ESF) kontaktovala danou organizaci. Její pracovník intervenoval přímo ve škole a propojil chlapce přímo se sociální službou (Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (NZDM), která je součástí projektu Klíč). Ta chlapce převzala a zajistila mu kromě pravidelného kontaktu se službou také dlouhodobou psychoterapeutickou péči v projektu Mikuláš 365 o.p.s. taktéž financovaného z ESF+. Pokud by prostředky v ESF+ byly výrazně omezeny, podobné projekty by buď nebyly nadále vůbec realizovány, nebo jen s velmi omezenými kapacitami. Je tedy velmi reálné, že zajistit v podobných případech v potřebně krátké době a zdarma psychoterapii studentům v podobně krizových situacích již nebude možné.